

**105/49 HUCURÂT SÛRESİ (3)**

(...dünden devam)

Muhakkak ki âyet, Peygamber'den önce bir iş yapmak yahut bir mesele hakkında hüküm vermek isteyenlerle ilgilidir. Herhalde Pey-gamber(s.a.v.)in huzurunda bir mesele görüşülmüş, veya bir olayın hükmü sorulmuş, henüz Peygamber cevap vermeden önce bazı kimseler konu hakkında fikir beyan etmişlerdir. Edebe aykırı olan bu davranışı Allah yasaklamıştır.

Buhârî ve Tirmizî'nin rivayetlerine göre Temîm oğulları hey'eti, Peygamber(s.a.v.)den kendilerine bir emîr tayin etmesini istemişler. Hz. Ebubekir Peygamber'e, Ka'ka' ibn Ma'bed'i, Hz. Ömer de Akra' ibn Hâbis'i göndermesini Peygamber'e önermiş. Ebubekir Ömer'e kızarak:

— Sen, sırf bana karşı çıkmak için böyle yapıyorsun, demiş. Ömer böyle bir amacı olmadığını söylemiş. Aralarında çıkan tartışma üzerine birinci âyet inmiş.

İbnu'z-Zubeyr'in rivayetine göre bu âyetin inişinden sonra Ömer, Peygamber (s.a.v.) kendisinden sormadıkça ona bir şey söylemezmiş (Buâî ârî, Tefsîr, Sûre: 49; et-Tâc: 4/238-239).

Daha önce böyle bir olay geçmiş olabilir. Topluca inen âyetler de bu olaylara cevap getirmiştir. Ama rivayetlerde anlatıldığı gibi her âyetin, ayrı bir olay üzerine, ötekilerden ayrı olarak indiği kabule şâyân değildir. Çünkü bu, âyetlerin bütünlüğüne aykırıdır.

2-3'ncü âyetler de, Peygamber(s.a.v.)in huzurunda yüksek sesle ve lâübâlî tarzda konuşanlarla ilgili olup onlara edep öğretmektedir. Henüz yeni Müslüman olan bazı bedevîlerin, kaba çöl ahlâkını birden bire bırakıvermeleri kolay değildir. Bunlardan bazıları huzur-i risâletpenâhîde kaba tarzda, bağıra bağıra konuşuyorlardı. İşte âyet, öylelerine, Peygam-ber'in huzurunda nasıl konuşulacağını öğretmektedir.

Enes ibn Mâlik'in rivayetine göre doğası icabı bağıra bağıra konuşan Sâbit ibn Kays, bu âyet indikten sonra: "(Ben yüksek sesle konuşuyorum, demek ki amellerim boşa gidiyor) ben cehennemlik oldum!" deyip evine çekilmiş ve artık Peygamber'in yanına gelmez olmuş. Peygamber (s.a.v.), onun komşusu olan Sa'd ibn Muâz'a, Sâbit'in neden huzuruna gelmediğini, bir derdi olup olmadığını sormuş, gidip Sâbit ile konuşan Sa'd, Peygam-ber(sav)e gelip Sâbit'in düşüncesini anlatmış:

— Şu âyet indi. Bilirsiniz ki sizin içinde en yüksek sesle konuşan benim. Demek ki ben cehennem ehliyim!

Peygamber (s.a.v.):

— Hayır, o cennet ehlidir, buyurmuş" (Müslim, İmân: 188; Buhârî, Tefsîr, Sûre: 49).

**(devamı yarın..)**